

Н А Р Е Д Б А № 1

ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОЗЕЛЕНЕНИТЕ ПЛОЩИ И ДЕКОРАТИВНАТА РАСТИТЕЛНОСТ

Издадена от Министерството на териториалното развитие и строителството, обн., ДВ, бр. 26 от 30 март 1993 г.

Р а з д е л I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определя редът за опазване на озеленените площи и декоративната растителност в населените места и извънселищните територии.

Чл. 2. Не са обект на тази наредба озеленените площи със специално предназначение, като ботанически градини, дендрариуми, дървета с историческо значение, обявени по съответния ред, овощните дървета в селищните територии и др., статутът на които е определен с нормативен акт.

Чл. 3. Опазването на озеленените площи, групи или единични дървета, храсти или тревисти растения, обявени за защитени природни обекти, както и тяхното стопанисване и възстановяване се извършват съгласно разпоредбите на Закона за защита на природата.

(*) Чл. 4. Опазването на озеленените площи, обявени за паметници на културата, се извършва съгласно разпоредбите на Закона за паметниците на културата и музеите.

Чл. 5. За опазване на озеленените площи и растителността от въздействието на вредните вещества, изпускани във въздуха, водите и почвата в количества над допустимите норми, се прилагат разпоредбите на специалното законодателство за опазване на околната среда.

Чл. 6. По реда на тази наредба се установяват и обезщетяват всички вреди, причинени на озеленените площи и декоративната растителност от юридически и физически лица или от органи на управлението.

Чл. 7. (1) Не подлежат на установяване и обезщетяване по реда на тази наредба вреди, които са причинени от природни бедствия и от замърсяване през държавната граница.

(2) В случаите, когато друг нормативен акт предвижда специален ред за установяване на щети или нарушения на озеленените площи и растителността, се прилага съответният нормативен акт.

Р а з д е л II

ОПАЗВАНЕ НА ОБЩИНСКИТЕ ОЗЕЛЕНЕНИ ПЛОЩИ И ДЕКОРАТИВНАТА РАСТИТЕЛНОСТ

Чл. 8. (1) Превантивното опазване на озеленените площи и декоративната растителност се осигурява чрез решенията на устройствените планове и инвестиционните проекти и се обосновава с докладите за оценка на въздействието върху околната среда.

(2) Постоянното опазване на озеленените площи и декоративната растителност се организира и осъществява от общините и техните служби.

Чл. 9. В случаите, когато с проектите се предвижда унищожаване на дървесна и храстова растителност в имоти, собственост на общината или придобити от инвеститора общински или държавни имоти с цел строителство, към искането за издаване на разрешение за строеж се прилага документ за внесено обезщетение по Наредбата за базисните пазарни цени на трайните насаждения (ДВ, бр. 65 от 1991 г.) или тарифата на съответната община.

Чл. 10. Изпълнителят на строителството е длъжен:

1. да вземе необходимите предпазни мерки за опазване на озеленените площи и декоративната дървесна и храстова растителност от повреди и наранявания, предписани в проекта;

2. да отстранява за своя сметка всички причинени вреди в озеленените площи и на растителността в определения от проекта срок.

Чл. 11. При опазването на декоративната растителност в общинските озеленени площи, както и на дърветата, храстите и цветята в насажденията по улици, алеи и площи и други пешеходни пространства се санкционира:

1. нанасянето на повреди върху дърветата и храстите, причинени от чупене и рязане на клони, забиването на метални и други предмети, нараняване на кората, палене на огън, насипване на осолен сняг и химикали около стъблата и др.;

2. късането и изкореняването на цветя и повреждането на цветните фигури;

3. газенето по тревата с изключение на определените за тази цел места, преминаването на превозни средства през тревните площи, събирането на семена, плодове, резници, брането на билки, тревни растения и други повреди на озеленените площи;

4. нанасянето на повреди върху настилките и парковите съоръжения в озеленените площи.

Чл. 12. Събирането на семена, плодове и резници от декоративните дървета, храсти и цветя за производство на посадъчен материал от общинските озеленени площи се извършва от лица, на които се издава персонално разрешение от кмета на общината.

Чл. 13. При новоизгражданите обекти се спазват нормативно определените в приложение № 1 разстояния от стъблата на дърветата и храстите до проводи, съоръжения и регулационните линии на съседните парцели, определени съгласно чл. 136 от Правилника за прилагане на Закона за териториално и селищно устройство (обн., ДВ, бр. 62 от 1973 г.; изм. и доп., бр. 24 от 1975 г., бр. 87 от 1976 г., бр. 37 от 1978 г., бр. 7 и 44 от 1980 г., бр. 38 от 1983 г., бр. 48 от 1985 г. и бр. 53 от 1987 г.).

Чл. 14. (1) В общинските озеленени площи и насажденията по улици, алеи и площи предприятия (фирмите) по озеленяване извършват периодично поддържане на всичките им структурни елементи, вкл. и резитба за оформяне на короните на растенията.

(2) Намалването на корони на дървета в общински озеленени площи или в недвижими имоти на юридически и физически лица се извършва след писмено разрешение на кмета на общината въз основа на доклад от отговорния специалист по озеленяването при съответната община.

Р а з д е л ІІІ

КАРТОТЕКИРАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНАТА ДЕКОРАТИВНА РАСТИТЕЛНОСТ

Чл. 15. (1) Картотекират се всички намиращи се в регулационните граници на населените места дълготрайни декоративни дървета на възраст над 20 години, дърветата с историческо значение, както и отделни ценни и редки дървета и храсти независимо от възрастта им.

(2) Не подлежат на картотекиране:

1. декоративните дървета и храсти в общинските озеленени площи, които се стопанисват от предприятията (фирмите) по озеленяване и се картотекират в паспорта на обекта;

2. дърветата, обявени за защитен природен обект, които се стопанисват и картотекират в съответствие с разпоредбите на Закона за защита на природата.

Чл. 16. (1) Картотекирането се извършва от общините, като за картотекираните дървета и храсти се съставят паспорти съгласно образеца, посочен в приложение № 2, и се води регистър по образеца, посочен в приложение № 3.

(2) Регистърът се проверява и се води от длъжностно лице, определено със заповед на кмета на общината.

(3) Дърветата с историческо значение се завеждат в регистъра по ал. 1 в отделен раздел.

Чл. 17. (1) За всяко картотекирано дърво или храст в регистъра се попълват данните, посочени в приложение № 3.

(2) Мерките за опазване на картотекираните дървета и храсти се съобщават на съответните собственици по реда, предвиден в Закона за административното производство.

Чл. 18. (1) Представители на общините периодично, но не по-рядко от един път на три години освидетелстват картотекираните декоративни дървета и храсти и предписват съответни мерки за подобряване на състоянието им.

(2) Резултатите от освидетелстването се отразяват в паспортите на растенията, като съответните собственици се уведомяват писмено за набелязаните мерки.

Р а з д е л I V

РАЗРЕШЕНИЯ ЗА ПРЕМАХВАНЕ, ПРЕМЕСТВАНЕ ИЛИ ОКАСТРЯНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНА ДЪРВЕСНА И ХРАСТОВА РАСТИТЕЛНОСТ И ОЗЕЛЕНЕНИ ПЛОЩИ

Чл. 19. (1) Общинската дълготрайна декоративна растителност и картотекираните дървета и храсти в частни имоти могат да се преместват, отсичат или изкореняват въз основа на писмено разрешение от кмета на общината в следните случаи:

1. във връзка със строителство на сгради, съоръжения, пътища и други обекти на техническата инфраструктура;

2. при реконструкция на съществуващата растителност по утвърдени паркоустройствени проекти;

3. за изсъхнали дървета и храсти, както и за тези, чието състояние застрашава безопасността на движението или сигурността на гражданите, сградите и благоустройствените фондове;

4. във връзка с премахване на последиците от производствени аварии и природни бедствия.

(2) Дървета с историческо значение или дълготрайна декоративна растителност в озеленените обекти, обявени за паметници на културата, се премахват въз основа на писмено разрешение от местните органи на Министерството на образованието, науката и културата.

(3) Изсъхналите исторически дървета се подменят със същия вид дървета въз основа на изготвен от общината проект.

(4) Дървета, обявени за защитен природен обект, се премахват въз основа на писмено разрешение от органите на Министерството на околната среда.

Чл. 20. Копия от разрешенията, издавани по реда на чл. 12, чл. 14, ал. 2 и чл. 19, се изпращат в районната инспекция по опазване на околната среда.

Чл. 21. Когато за един строеж, включително и за подобектите към него, се налага премахване на повече от 20 дървета, проектът задължително се подлага на оценка за въздействието върху околната среда.

Чл. 22. (1) Вредите, причинени в резултат на отсичане или окастриане на дърветата, се заплащат на собственика от юридическото или физическото лице, поискало тяхното премахване.

(2) Оценката на щетите се извършва от техническата служба на общината по Наредбата за базисните пазарни цени на трайните насаждения и Тарифата за обезщетения при причиняване на материални вреди на защитени природни обекти (ДВ, бр. 11 от 1981 г.) или съответната тарифа на общината.

Чл. 23. (1) Отрязването на клони, преместването и премахването на съществуваща растителност, за която има разрешение, се извършват от инвеститора или собственика.

(2) Ореховите дървета се предават за преработка по реда на Наредба № 1 за опазването на селскостопанското имущество (ДВ, бр. 22 от 1984 г.).

(3) Дървеният материал, добит от общинските озеленени площи, се предоставя за разпореждане на общината.

(4) Дърветата и храстите по чл. 19, ал. 1, т. 3 и 4 се премахват незабавно от собственика, стопанина или аварийните служби.

(5) За премахнатите дървета и храсти общината се уведомява в тридневен срок от инвеститора или собственика.

Р а з д е л V

СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ДЪРВЕСНАТА И ХРАСТОВАТА РАСТИТЕЛНОСТ В ЧАСТНИТЕ ИМОТИ

Чл. 24. Дълготрайната дървесна и храстова растителност в частните имоти се опазва от собствениците.

Чл. 25. (1) Разрешенията по чл. 19 за отсичане на картотекираните дървета в частни имоти се издават в едномесечен срок от депозиране на съответното заявление.

(2) Собственикът не заплаща обезщетение. В случай на нарушение той се наказва с наказателно постановление.

Чл. 26. Споровете за премахване на дървета по границите на имотите и за обезщетения на неправомерно премахнати дървесни видове се решават по съдебен ред.

Р а з д е л VI

КОНТРОЛ И САНКЦИИ

Чл. 27. (1) Пряк контрол по изпълнението на наредбата се осъществява от кметовете на общините и упълномощените от тях длъжностни лица.

(2) Озеленените площи и растителността във вътрешнокварталните градини и жилищните комплекси се опазват от общината и предприятието (фирмата), което ги поддържа.

(3) Озеленените площи и растителността в недвижимите имоти на юридически и физически лица се опазват от съответните собственици.

Чл. 28. (1) Общините и предприятията (фирмите), които поддържат общинските озеленени площи, организират специализираната им охрана от пазачи или общински полицаи.

(2) Правата и задълженията на пазачите се уреждат с одобрена от общинския съвет наредба.

Чл. 29. (1) Общинският съвет приема решения за определяне на алеи за каране на велосипеди, кънки, шейни и ски, водни площи за газене или плуване, места за палене на огън и др. в зависимост от големината и предназначението на изградените озеленени обекти.

(2) Определените по ал. 1 места се означават с хоризонтална или вертикална маркировка.

Чл. 30. За опазване и поддържане на тревните площи, декоративната растителност, парковете съоръжения и чистотата на територията около търговските и другите обекти за обществено обслужване в озеленените площи отговарят лицата, осъществяващи търговската дейност и битовото обслужване съгласно тази наредба и договора, сключен с общината.

Чл. 31. Уреждането на изложби и базари на открито в озеленени площи се допуска само на места, определени със заповед на кмета на общината или на кмета на населеното място срещу заплащане на съответен наем.

Чл. 32. Преминаването на подземни и други инженерни проводни и съоръжения в озеленени площи се извършва въз основа на разрешение за строеж, което се издава по реда на Правилника за прилагане на Закона за териториално и селищно устройство.

Чл. 33. (1) Провеждането на митинги, масови тържества, спортни празници и други обществени мероприятия в общинските озеленени площи се разрешава със заповед на кмета на общината или на кмета на съответното населено място.

(2) Със заповедта по ал. 1 се определят конкретните изисквания за опазване на озеленените площи и растителността, за организиране на допълнителна охрана, за възстановяване и обезщетяване за причинени вреди на вегетативните площи и другите паркови елементи и съоръжения.

Чл. 34. (1) За всички щети, причинени на озеленените площи и декоративната растителност по смисъла на тази наредба, виновните лица заплащат обезщетение.

(2) Когато причинените щети са отстранени, обезщетението се определя съобразно необходимите разходи за възстановяване на обекта.

(3) Когато причинените щети са неотстранени, размерът на обезщетението за декоративната растителност се определя по Наредбата за

базисните пазарни цени на трайните насаждения или съответната тарифа на общината и се заплаща в петорен размер.

Чл. 35. (1) Събраните суми от глоби, обезщетения и от продажба на иззетите материали и инструменти се внасят като приход в общинския бюджет във фонд "Зелена система".

(2) Набраните средства по фонд "Зелена система" се изразходват само за създаване на вегетативни елементи в общинските озеленени площи.

(3) Когато с нарушението са причинени вреди на озеленени площи, които не са собственост на общината (в недвижимите имоти на учреждения, стопански и обществени организации и граждани), обезщетението се заплаща на собственика.

(*1) Чл. 36. Нарушителите на тази наредба дължат обезщетение за причинените другиму вреди съгласно чл. 29 и им се налагат глоби в размери съгласно чл. 32, ал. 1, 2 и 3 от Закона за опазване на околната среда.

Чл. 37. (1) Нарушенията се констатират с акт от специализираната охрана и от упълномощени от кметовете на съответните общини длъжностни лица.

(2) Въз основа на акта кметът на общината издава наказателно постановление.

(*2) (3) Установяването на нарушенията, определянето на наказателноотговорните лица, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) "Озеленени площи" по смисъла на тази наредба са площите, включени в зелените системи на населените места, и свързаните с тях зони на влияние съгласно чл. 51 от Закона за териториално и селищно устройство.

(2) В зависимост от своето местонахождение и функционално предназначение озеленените площи се разделят, както следва:

1. озеленени площи в населените места общински озеленени площи, озеленени площи на обществени сгради, на жилищни комплекси, на промишлени и складови зони и др., и обекти със специално предназначение ботанически и зоологически паркове и градини, спортни терени, защитни насаждения и др.;

2. озеленени площи в извънселищни територии крайградски и други извънградски паркове, лесопаркове, озеленени терени за курортни и туристически обекти и комплекси, крайпътни озеленени площи, ландшафтно оформени терени и др.

(2) "Декоративна растителност" по смисъла на тази наредба е цялото декоративно растително разнообразие дървета, храсти, цветя и треви, включени в озеленените площи, в насажденията по алеи, улици и площади и

в недвижимите имоти на държавата, общината, юридически и физически лица. Дълготрайна декоративна растителност са всички декоративни видове широколистни и иглолистни дървета и храсти.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 201, ал. 1 от Закона за териториално и селищно устройство.

§ 3. Наредбата е съгласувана с Министерството на околната среда.

§ 4. Наредбата отменя Наредба № 1 за опазване на дълготрайните декоративни дървета и дърветата с историческо значение, издадена от МССУ (ДВ, бр. 22 от 1984 г.).

§ 5. Указания по прилагане на наредбата дава министърът на териториалното развитие и строителството.

(*)Законът за паметниците на културата и музеите е обнародван в ДВ, бр. 29 от 1969 г.

(*1) Законът за опазване на околната среда е обнародван в ДВ, бр. 86 от 1991 г.

(*2) Законът за административните нарушения и наказания е обнародван в ДВ, бр. 92 от 1969 г.

Приложение № 1
към чл. 13

Нормативни изисквания за отстояние на декоративната растителност от проводи, съоръжения и сгради

№ по ред	Вид на съоръженията	Минимални разстояния до стъблата в м	
		дървета	храсти
1	2	3	4
1.	Външни стени до сгради и съоръжения	5,00	1,50
2.	Ос на трамвайните платна	5,00	3,00
3.	Бордюри на тротоари и паркови алеи	0,70	0,50
4.	Ръбове на пътни платна, банкетни ивици и основа на канавки	2,00	1,00

5. Стълбове на осветителни мрежи, трамваи и естакади	4,00	-
6. Основа и ръбове на откоси и тераси	1,00	0,50
7. Основа и ръбове на подпорни стени	3,00	1,00
8. Стени на канализационни, газопроводни и топлопроводни тръби	2,00	1,00
9. Стени на проходими и непроходими колектори, водопроводи и дренажи	1,00	-
10. Подземни електрокабели до 2,5 кV	2,00	0,70
11. Подземни електрокабели над 2,5 кV	3,00	2,00
12. Слаботокови кабели	1,50	0,70
13. Горната част на подземен колектор до повърхността на почвата	1,00	0,50
14. Надземни улични линии (слаботокови) и проводници с ниско напрежение до короната на дърветата	1,25	-
15. Регулационни линии на съседни парцели:		
а) ниска растителност	1,20	-
б) средновисоки видове дървета	1,80	-
в) високи видове дървета	3,00	-

З а б е л е ж к а. Изискванията за отстояние на декоративната растителност от въздушни електролинии се определят от Правилника за устройство на електрически уредби.

Приложение № 2
към чл. 16, ал. 1

Примерен образец

Община:

ПАСПОРТ №

на картотекирано дълготрайно декоративно дърво,
храст или дърво с историческо значение

I. Картотекиране

Местонахождение: гр.(с.), район, квартал,
парцел, ул. №

Вид

Височина м. (снимка)

Обиколка м.

Възраст Г.

Кратко описание

II. Необходими мерки за опазване и подобряване
на състоянието на дървото (храста)

№ по ред	Дата	Предприятие	Изготвил (трите имена, длъжност)
1	2	3	4

III. Контрол по изпълнението

№ по ред	Дата	Извършени мероприятия	Проверил (трите имена, длъжност)
1	2	3	4

Съставил:
(име, длъжност)

З а б е л е ж к а. Необходимите мерки за опазване и подобряване състоянието на всеки картотекиран екземпляр се определят конкретно от службите по озеленяване при общината.

Приложение № 3
към чл. 16, ал. 1

Примерен образец

Картотека на дълготрайните декоративни дървета
и храсти и на дърветата с историческо значение

№	Наименование	Местонахождение (район, квартал, ул. №)	Трите имена на собственика	Декоративна форма	Възраст	Оценка на състоянието	№ и дата на писмото до собственика	№ и дата на разрешението за отсичане	Причини за отсичането
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Приложение № 4

Примерен образец

Община

№

Дата Г.

До

.....

ул. № ..

гр.(с.)

Уведомяваме Ви, че в имота Ви, намиращ се на ул. № .., кв. ...
....., са картотекирани следните дълготрайни декоративни дървета и храсти и дървета с историческо значение

В изпълнение на чл. 51, ал. 4 ЗТСУ и чл. 165 ППЗТСУ се задължавате:

а) да се грижите и пазите картотекираните дървета и храсти от повреди.
При строителство във Вашия или в съседния имот да вземете всички предпазни мерки за опазване на стъблото, короната и корените им;

б) да предупреждавате службите по озеленяване към общината при влошаване на състоянието на картотекираните дървета и храсти.

Отсичането или изкореняването на картотекираната растителност се допуска по изключение само когато това се налага във връзка с нови строежи и преустройства или при изсъхването ѝ след писмено разрешение на кмета на общината или на кмета на населеното място.

Кмет: